

فی ۱۵ صفر سنہ ۱۳۲۷ و فی ۲۳ شباط سنہ ۱۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :

محمد فطین

سر محرر :

فاح مجیز درسعاملرندن

مصطفی صبری

صاحب امتیاز :

فاح مجیز درسعاملرندن

شہری احمد افندی

مندرجات

عالم اسلامیت		جاو	کوچوک خدی
مترقبہ		عبدالاحد داود	معرفت - دین
شریعت ایستز		قرعہ امتحاناری	دین اسلامہ ہدف مناقشہ اولان مسائل
جوابلر		خلیل ادیب	اساس تشکت
			سیاست شرعیہ
			ادبیات
			بشر

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

آبونہ اجرتی (ہوسنہ اجرتیلہ برابر)

ممالک اجنبیہ ایچون :

۱۸ فرانق

» ۹,۵

ولایات ایچون :

۸۵ غروش

» ۴۵

استانبول ایچون :

برسنہ لک ۷۵ غروش

التی آلتی ۴۰ »

درج ایدلبان اوراق اعادہ اولتماز

قادرلر مزہ :

اکثر مقالاتہ ایات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلمش بولندینی نظر اعتبارہ آلہرق رعایتسز لکدہ بولنلمامسی
رجا اولنور .

درسمادت

بکر افندی مطبعہ سی - وزیرخان

بواسطه تبارک و تعالی که اینچنین کار اقرار جهانند

« الك بيوك نعمت حق، نعمت اسلام ايكن »
« قدرتي بيلمه ين آدملره ديرلر حيوان »

نداستی ایشیده رک غیای غی و عظمتده عجباً نه زمانه
قدر طوره جغز؟

ابن الامین محمود کمال

دین اسلامده هدف . مناقشه اولان . مسائلدن

مابعد

ماهر رساملرک آثار صنعت و معرقلری بولنان
وعلی الاکثر صور و تمائیلی احتوا ایدن تابلولره قارشیده
قیمتشناسلق . نفاذ سرورلک نام و عنوانیه برنوع اعتنا
وارد و بو حال . اعتیادات مدینه دن . ذوق سلیم
ایجاباتندن اولوق اوزره اوقدر تأسس و تجمعت ایتشدیرکه:
« شمعی بولنره قارشیده عجباً ندیه چک . قیامه دن
ناصل انتقاداتده بولنه جق ؟ » دیه برچوق قارنلرک
خنده استخفافی واستهزایه حاضر لانه چقلرندن امنم .
فقط اولنلرده امین اولسونلرکه اولا بشرک منافع
وفضائاتی هرکسدن زیاده تقدیر ایدن ولکن محضاً
جدیات و حقیقیات اوزرینه مؤسس اولان مدنیت
اسلامیه بویه آلاشلره بویه مالایینلره قارشیده اوقدر
چیلغینجه منه انجداب کوستره مز . بوکا مثال اوله رق
صدر اسلام وقایع تاریخچه سندن برنی نقل ایدم :

عهد فاروقینک حدود فتوحاتی داخلنده بولنان
سرای کسری مشتملاتی مابنده قیمت مادیه و صناعیه سی
جهتله بوکون ملیونلره . بلکه ملیارلره دکیشله بیلن
مرصع برخالی ایدی اغتنامه کپرایش وبالاستیدان
حضرت خلیفه طرفندن کلن امر ایه غزاة مسلمین
پیتده پارچه پارچه تقسیم ایدلشدر . ایشه بزم . صنایع
نقیسه نک برنجیلرندن مددود اولان رساملق حقنده کی

استخفافز نه قدر جرأتکارلقی ععد ایدلدیسه بو
وقعه یه ده اوله جه تعجب و تأسف ایدلر بولنور ..
حال بوکه ایی دوشونیلرجه حضرت عمرک بو
مسئله ده کی علوغرمی . جلالت رأی و تدبیری ینه کندیسنه
یا قشاین بیوک ککاردن اولدینی اکلاشیار . چونکه مذکور
خالینک نفاسسته قارشیده براز مفتونیت . برنوع ضعف
قلب کوستره رک کال جدیتله وال برلکله ییکی بر دین
عالینک تشید بنیانه چالیشمقده اولان بر قومک باشنه
ارککاردن زیاده قادیانلره یاراشان و بوکون موجب
اولدینی مصارف بی نهایتله عالم مدنیته یزار ایدن ابتلای
زینت و آلاش غائله سی چقارماق ایچون بویه یایماسی
الزم و انساب ایدی . علی الخصوص دنیای هیجه صایان
حضرت عمر نظرلنده بویه شیلرک هیچ اهمیتی یوقدر ..
اکبر بوکی احتمالات زائدمنک بر ملک ایچون فائده سی
اولسه ایدی دولت کسرویه نک باشندن آرتله قائلادی .
مقدمه ده شویله برسوزمز یکچمشدی : « قرآن انسانلرک
قانون معیشت و معاشرت . اخلاقی . مدنیته کی جدی .
اک تزیه . اک ساده . اک عمومی بر صورتده تنظیم ایدر . »
ایشته اولجه ده کی قبودک مغالرینه دقت ایدیلدی ایسه
شوراجقده اذهان قارئی ایتسدریمغه چالیشدیفمز
حقیققلر ده اگوزل اکلاشیلر .

الواح طبعیه بی عینی عینه تصویر ایتک نقطه نظرلندن
یک بیوک بر قمت و اهمیتی حائر اولان تابلولر و مثلاً :
دیوارده کوستریلن آجیق براوطه قابوسدن ایجیرییه
طوغری کیدن مدمو هوم بصرنک . اوله ده موضوع
بر مقاله دوشه چک کی بروضع آلان چوجوق رسمنه
قارشیده عادتاً بر منظره قضا نمود مشاهده ایدور مشجه سینه
موجب تلاش اولوسی و الحاصل تماشا کرانی یا کیلتان بتون
رسم حکایه لری یک بیوک برر هنر و معرفته دال اولمقسه
برابر مع التأسف منافع جدیه و حقیقه لری مفقوددر .
عقل محضاً بر تعجب واستهزایه مقابله ده اوقدر

لازم کليد. « بوسوزلر طوغريدنر. اما انسانلر باخصوص سائقه ثروتلر زيات وسفاهتدن يستون محروم ايديله مزلر. حيات بشريه نك بوكا آز جوق احتياجي واردر. چونكه انسان هر وقت جدييات ايله اشتغال ايدمه مز، بعضاده كوزني كوكلني آچه جق شيلره وقت ونقدني صرف ايدمه جك؛ كوله جك اكلنه جك وحی اوينايه جقدر. » دنيلمك هيچ طوغري اوله ماز. چونكه بونك، دائماً انسانلری بوحالده كورمكدن رني كوره نكدن بشقه دليلي بوقدر. حال بوكه يئنه كوره نك وقايع دالاتيله انسانلر ك عقل وحكمت وقانون معدلت خار جنده اجر اسندن خالی قالدقاری اقمالی استحسان ايدمه بيليرميز؟ هم. بشريته سفاهت نيچون ضروري اولسون؟ كيجه كوندوز استراحت بيلمه ين زنكيدلر، مليوزلر بولنديني حاله سفاهته استراحتدن دهامهم نظريله باقيله بيليرمي؟ حال بوكه دين انسانلر ك باجله احتياجات تحيجه لرني رهين اسماي ايتش. معظلمات حظوظك هيچ بريئندن كنديليرني محروم بر اقسامش. منع ايتديكي احوال ومشترياندن هر بری مقصانه مباحندن بر شی اقامه ايامشدر. [۱] بعض ما كولات ممنوعه به مقابل بونجه نفاس مطومعيني، مسكراته قارشى سائر مشروبات لئيدنه تجويز ايتش، فحشى تقبيح ايلديكي حالده اك كوزل نسوان ايله ازدواجه صلاحيت ويرمش. غایت محدود بر چارچيوه داخلنه صيقشديريلان مناسظر صنایعه به قيمت ويرمه مكمله برابر دنيسانك اك واسع،

[۱] حتى فطرتك اسرار بديعه عادلانه سندن اوليق اوزره انسانلر ك شو حظوظ اصليه سنده غایت درين بر مساواة مندجدر. چونكه اشتهاه حقيق ايله بين ياون اككلك لئق هر كون تناول اولنان اطعمه نفيسه متنوعه دن افزون وبعضاً چيركين بر قادييه قارشو زوجي سائرلندن زياده مقنون ومعون اولور. ديمك كه طرييق حياتده بعض احوال فوق العاده مستقي اوليق اوزره زنكين، فقير هر كس ايچون وسائط سعادت اماده در، اتفق بولردن استفاده يواني جوق كيده سله بيله. مديكندن پيمانه حياتي كندی كنديليرنه زهر ايدرلر.

مبالغ مهمه ني فدا ايدمه مز. آتدني ايكنه لری متسلسلا يكدنك ينسك كوزينه صابلامق صورتيه ابراز صمت ايدن بره زوره مكافه اك اكردن برداك بر چوال ايكنه احسان ايتديكي وبوني نه يابه جق؟ سؤاله جوابده: قيامته قدر بر برينه كيرسون ديدكي مشهوردر. ايسته او، نقاشپرورانك پرستش ايدرجه سنه مقنون وحيراني اولديني تابلوده. لمعات اغفاليله ابصار وافكارى قاماشديران مدنيت مستحده نك القا ايتديكي حساب آلايش وسفاهتدن تجرد ايدرك دوشونوك شرطيله ايكنه حكايه سندن فرقى دكلردر. الحاصل بوتابلور قطعاً حوائج تحيجه بشريه دن عداولنه مازلر. اما بوكي مصنوعات نفيسه به حوائج اصليه سنى مع زياده تأمين وتسويه ايدن ارباب ثروت ياره ويرر، وانسانلر بعضاً بويله جه (هوسات) وشهوات بولنده مصارف اختيارندن چكتميره ك بوكا موفقيات ماليه لرنيك مكافات صلاحيتي اوليق اوزره كنديليرني قلباً متلاذ ايدمه بيله جك تجملات وترينات ناهني ويره بيليرلر دينلر واردر. حال بوكه مثلاً بيك ليرا بدلنده آلنان بر تابلونك ويره جي نشوة كباره ني، اوبملك ياريمى ايله بشيوز فقيرى سوينديرمكدن حصوله كلن ذوق حيت وانسانيتي ترجيح ايدمه ين وديكر نصفى، سايه وسعته بوكي مأثر مفتخره به مقتدر اولديني ثروتك جهت ناميه سنده استعمال ايچين ر آدمك [كبارلغه] وعقله، مدنيت كوره نكديته اسير اوليان بر عقل احرارانه ايله شاشمق لازم كليلر. اما بوكي احتياجات مدنیه او مثلاً وظائف انسانيه به ده ايفادن صوكره ثروتك فضله فضلايله استحصال اولور دينليرسه بزم دمنكي عرض ايتديكمز قياسك هراحتاله قارشى قابل تطبيق اولان اقيسه قطايه مطرده دن اولديني سويله بيليرز. چونكه ثروت نه قدر فضله اولسه يئنه معاونت ايديله جك فقرا بولنور واك صوكنجي فقيرك نمونيني اك برنجي زيتندن دهامهم وملتم اوليق

بیلدیرمکدر . بوقسه اوکبی حالتدن کندی الامیانلر دیدندن جیمش اولزلر .

احکام اسلامیہی استکمال ایدنلرک محاکمه لرنده نودر سخیف غریبلره ، نهمرعج اکالیسزلقلره تصادف ایدیوروز : انسانلرک . کلنجه وحتی سفاهت نلمنه هیچ برحرکتہ ، هیچ برزمانده مساعده ایدازسه بوحال . مافوق الطایفه بر امر محال اولور . دیورلر . بوعای مبالغه کارانهک . عرض ایتدیکم وجهله کوره نکلن باشقه دلیل اولماقله برابر وظیفه سی این پدائی وفایه فنا دیمکن عبارت اولان قانون شریعت باشقه درلو نمایالی ایدی ؟ بونلرک عقلنجه سفاهتی آزاولیق شرطیه تجویز ایتل ایدی . دیمک اوله جق . حال بوک بویه قانون اولزلر . فناک آزینی نفلر مسامحه ایه کوره رک برشیک قلی ایه مفقودیتی ستمه مک قانون شریعتک علویت احاطه سته یاقیشماز . کندیمی فناکک آزیسک ضرری یوق دیمک کبی برائرذول کوسترمه جکی کبی تصحیح افکار ایچون بونی بویه سولیه یی ده شدیداً مؤاخذه ایدر . صوکره فناک . آزیسک فناقک دخی اذعان و تقدیر ایدیلرک وقوع بولان سیئاتک بلاتوبه آزیسک عفو اولنمی مأمول و چوغنک عفو اولنمی ممکن وتوبه ایه قیل و کثیرینک عفو ی محقق بز حالد بولنور . ایشته کوریلرورکه احکامنده اولدوجه شدت وصعوبت توهم ایتلرکی شریعتمزده بالعکس ساحت و عاطفت مبدولاً موجود وانحق سوء تفهم جداً مردوددر .

(مابعدی وار)

مصطفی صبری

اساس تشقت

[مابعد]

مسلمانلق قدر حریت وجدانیه یی تعرضدن منزّه طوتان هیچ بریدن وقانون یوقدر . ادیان سائر

انک متنوع برمشهر بدایی اولان الواح خالقنی نشر دقت اوکنده کشاده برافشدر . فانضک برقع امنیت آلتنده ابراز ایلدیکی سبای مسکنته وقارک ، صبغه سرعت وعدم محدودیتله یالیزلادیکی چهره میکیده علف نگاه ایتیوب بری طرفدن تجارت کی برحجب لاهوتیک [۱] اوزاندینی دست صمیمت وعلوی قبول ایلمش ، تیارولرده ؛ نازیئولرده ؛ بتون لعبتکالرده پاره قازانلق ایه امانه وقت ایلمک کی ایکی مختلف ومتباین حسیاتک کرکین . نمک ؛ قیمت خصوصیتدن عاری دقیقه لرلی ازمسده استحصانه چالیشیلان نشاط انبساطه مقابل عالمه بوجاغنده . یاران بزمنده . حجره مطالعه ده ، مصاحبات علمیه وادیه ده بولان اذواق صافیة سعادتی ترجیح ایتشدر .

ایشته کندی بیلان انسانی انکندیرمک ونشوه یاب ایتک ایچون معزیده کافی اولان شوسسانطه قناعت ایتیه رک باشقه صورتلره کلنجه آریانلردن . بردفه وقوی انسانه الی الابد یوز قاره سی اوله حق اقبالی ارتکابه قتر ایلرله یئرلر وبعضاً انواع موجوده سفاهتدن بیقوب اوصانه رق ایچ حقیقتیسندن اتخار ایدنلر بولندینی ایشیدیلشدر .

اوت انسانلرک . حرکات هوا پرستانه دن بالکیه آریلمامسی . قصبوردن خالی اولمالرلی متناسنجه طوغریدر . واعتیاد ایه تأیید ایدن بوکی احوال دن قورتولاق وحتی او اعتبارک مرکون او قوتدینی درس اغفال بوزدن بونلرک نقصان بشری آثاردن اولدینی اکلامق پک قولای برشی اولدینی مسلمدر . انحق تکملات انسانیه یه وصولده بالطبع هرکه میسر اولیان فضائلندر . من قبله موهورب اولان دینرک انک عالی ممرقی . انک مشکور خدمت ایه بزه انسانلقدده کی او اکلاشلمان قصورلری . اوطعاً منجذب اوله جنمز مزالقی اقدامی